

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«18» квітня 2024 року

№ 60/58-рп/к

справа № 388/60/58-рп/к.24

м. Київ

*Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 16.04.2024 № 60-03/104-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

(1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснювався державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування Київської, Житомирської, Черкаської та Чернігівської областей вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час встановлення режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(2) Відділенням було направлено, зокрема, до Бобровицької міської ради Чернігівської області лист про надання інформації від 29.05.2023 № 60-02/2416/4.

(3) Бобровицька міська рада листом від 09.06.2023 № 03-08/1789 (вх. Відділення від 20.06.2023 № 60-01/2081) надала відповідь на лист про надання інформації від 29.05.2023 № 60-02/2416/4.

2. Відповідач

(4) Бобровицька міська рада Чернігівської області включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, місцезнаходження: **«Інформація, доступ до якої обмежено»**. Вид діяльності за КВЕД **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

(5) Частиною третьою статті 140 Конституції України передбачено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому

законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

(6) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

(7) Згідно із статтею 10 Закону сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.

(8) Відповідно до статті 11 Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які є підконтрольними і підзвітними відповідним радам.

(9) Згідно із частиною першою статті 16 Закону органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(10) Виконавчим органом Бобровицької міської ради є виконавчий комітет Бобровицької міської ради (далі – Виконком), який не має статусу окремої юридичної особи.

(11) Отже, відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Бобровицька міська рада та Виконком входять до системи місцевого самоврядування.

3. Нормативно-правове регулювання

(12) Відповідно до статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

(13) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

(14) Статтею 30 Закону визначено повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.

(15) Так, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, такі повноваження:

- власні (самоврядні) - встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад (підпункт 9 пункту «а» статті 30 Закону);
- делеговані - встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності (підпункт 4 пункту «б» статті 30 Закону).

(16) Пунктом 13 Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833, передбачено, що:

- режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства;
- для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи **встановлюється суб'єктом господарювання** за домовленістю з їх адміністрацією.

(17) Особливості продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів ресторанного господарства визначені: Правилами роздрібною торгівлі продовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 № 185, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.2003 за № 628/7949, Правилами роздрібною торгівлі непродовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 за № 1257/14524, Правилами роботи дрібнороздрібною торговельною мережі, затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.1996 за № 372/1397 (далі – Правила № 369), Правилами роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 № 219, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за № 680/6968 (далі – Правила № 219).

(18) Відповідно до пункту 19 Правил № 369 режим роботи об'єктів дрібнороздрібною торговельною мережі **встановлюється суб'єктом господарювання самостійно**, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.

(19) Згідно з абзацом другим пункту 1.7 Правил № 219 режим роботи закладу ресторанного господарства **встановлюється суб'єктом господарювання самостійно**, крім закладів ресторанного господарства, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, режим роботи яких устанавлюється виконавчими органами сільських, селищних та міських рад. Для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи встановлюється суб'єктом господарювання за домовленістю з їх адміністрацією.

(20) Таким чином, встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств роздрібною торгівлі належить до компетенції виконавчих органів відповідних рад. Разом з тим, законодавством не надано повноваження виконавчим органам відповідних рад щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності, без погодження такого режиму із власником, як і скасування такого.

(21) Наведена правова позиція підтверджена постановою Верховного Суду від 27.05.2021 у справі № 691/1305/16-а.

(22) Аналогічна позиція також розміщена на офіційному вебсайті Державної регуляторної служби України за посиланням <https://www.drs.gov.ua/press-room/vymogy-oms-shhodo-pogodzhennya-rezhymu-roboty-kafe-ta-magazyniv-bezpidstavni/>, згідно з якою:

- механізм надання такої адміністративної послуги як погодження режиму роботи є надуманим та не регламентованим законодавчо, а прийняття актів, які його запроваджують, не відповідає чинному законодавству України;
- підприємці мають право самостійно встановлювати режим роботи й не зобов'язані погоджувати його з жодними органами (крім окремих випадків, встановлених законом).
- важливим є той факт, що органи місцевого самоврядування встановлюють режим роботи «за погодженням з власниками», а не навпаки.

4. Обставини, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

(23) Відповідно до пункту 1.2 Положення про порядок встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг на підвідомчій території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, затверджене рішенням Виконкому від 31.05.2018 № 97 (далі – Положення), це положення розроблене з метою:

- створення рівних умов для суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність в сфері обслуговування;
- визначення єдиного механізму встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування на території міста;
- забезпечення захисту населення від шкідливого впливу шуму в нічний час шляхом обмеження роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(24) Згідно з пунктом 1.3 Положення дія цього положення **поширюється на всіх суб'єктів господарювання**, які здійснюють діяльність у сфері торгівлі, ресторанного господарства, сфері послуг, відпочинку та розваг на підвідомчій території Бобровицької міської ради.

(25) Відповідно до пункту 1.4 Положення встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг є **обов'язковим для суб'єктів господарювання незалежно від форм власності**.

(26) Згідно з пунктом 1.5 Положення це положення визначає організаційно-правові засади та єдиний механізм порядку встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг (як стаціонарних, так і тимчасових), відпочинку та розваг, розташованих на підвідомчій території Бобровицької міської ради.

(27) Пунктами 2.1 - 2.15 розділу 2 Положення визначено порядок встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг на підвідомчій території Бобровицької ради.

(28) Підставою для встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг є заява суб'єкта господарювання.

(29) **Суб'єкт господарювання** (або уповноважена ним особа), який має намір погодити режим роботи об'єкта, подає до **Бобровицької міської ради** заяву встановленого зразка щодо встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери відпочинку та розваг (додаток 1 до Положення) **разом з пакетом документів**, зазначених в пункті 2.3 Положення.

(30) До заяви додаються **наступні документи**:

- копія документа, що засвідчує право власності або право користування (договір оренди) нежитловим приміщенням (або його частиною), в якому планується розмістити об'єкт торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг, або копію декларації про готовність до експлуатації об'єкта (або його частини) після проведеної реконструкції даного приміщення, або інший документ, що підтверджує відповідність об'єкта, що там планується розмістити цільовому (функціональному) призначенню приміщення), документ що визначає правовий статус земельної ділянки, на якій розміщений даний об'єкт;
- для тимчасових споруд для здійснення підприємницької, діяльності - копія правовстановлюючого документа, що підтверджує право користування земельною ділянкою з відповідним функціональним призначенням та паспорт прив'язки на розміщення тимчасової споруди для здійснення підприємницької діяльності;
- копія договору на вивезення сміття;
- для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють ліцензійний вид підприємницької діяльності - копія ліцензії на відповідний вид діяльності (при наявності).

(31) Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг включає визначення початку і завершення роботи, тривалість перерви, наявність вихідних, санітарних днів.

(32) Бланки заяв надаються заявнику у Бобровицькій міській раді безкоштовно.

(33) Режим роботи для об'єктів торгівлі, закладів ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг, розташованих в орендованих приміщеннях, встановлюється на строк дії документу, що надає суб'єкту господарювання право користування приміщенням.

(34) Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг не надає суб'єкту господарювання права здійснювати діяльність у сфері торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг без документів, передбачених чинним законодавством для здійснення такої діяльності.

(35) За порушення встановленого за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг суб'єкти господарювання несуть відповідальність згідно чинного законодавства.

(36) Заявник несе відповідальність в межах чинного законодавства за достовірність інформації, зазначеної в заяві та документах, що додаються до неї.

(37) Заява на встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів надається на розгляд міському голові або заступнику міського голови за напрямом роботи.

(38) Після розгляду заяви міським головою або заступником міського голови за напрямом роботи заява з резолюцією надходить до відповідального виконавця для підготовки проекту рішення Виконкому.

(39) Не пізніше 5-ти робочих днів після засідання Виконкому рішення надається заявнику.

(40) Режим роботи **вважається погодженим з дня набрання чинності рішення Виконкому.**

(41) Рішення виконавчого комітету міської ради про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг приймається по кожному об'єкту окремо.

(42) Суб'єкт господарювання, який отримав рішення Виконкому про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг, повинен забезпечити організацію роботи об'єкта у відповідності до вимог нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(43) Пунктами 3.1 та 3.2 розділу 3 Положення визначено підстави для відмови у встановленні за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг та порядок скасування погодженого режиму роботи об'єктів торгівлі, закладів ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(44) Підставами для відмови у встановленні за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг є:

- подання встановленого переліку документів не в повному обсязі або не зазначення у заяві інформації, яка має бути зазначена;
- встановлення фактів у поданих документах, що не відповідають дійсності, або містять недостовірну інформацію;
- у суб'єкта господарювання відсутні документи на право здійснення певних видів господарської діяльності (ліцензії) або термін дії таких документів закінчився;
- визначення цільового призначення земельної ділянки у зазначеному в заяві правовстановлюючому документі не відповідає її фактичному використанню;
- суб'єктом господарювання запропонований цілодобовий режим роботи закладу, розташованого в житловому будинку;
- в разі надходжень неодноразових звернень громадян міста та матеріалів відповідних контролюючих органів щодо порушень тиші та громадського порядку, пов'язаних із роботою закладу.

Відмова уповноваженого органу у встановленні режиму роботи може бути і у встановленому діючим законодавством порядку.

(45) Скасування встановленого за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг **здійснюється за рішенням Виконкому** з наступних причин:

- зверненням суб'єкта господарювання;
- у разі відчуження об'єкту або передачі в оренду іншому суб'єкту господарювання;
- у разі підтвердження фактів, викладених в зверненнях жителів міста про порушення тиші та громадського порядку під час роботи об'єкта у нічний час та за інформацією правоохоронних та контролюючих органів щодо порушення режиму

перевищення рівнів шуму, установлених санітарними нормами, та інших енного законодавства під час роботи об'єкта.

(46) Пунктами 4.1 та 4.2 розділу 4 Положення визначено порядок продовження терміну дії встановленого за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг розташованих орендованих приміщеннях або в тимчасових спорудах.

(47) Для продовження терміну дії рішення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг, необхідно до закінчення терміну його дії подати заяву встановленого зразка до Бобровицької міської ради.

(48) До заяви додаються:

- копія попереднього рішення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг, термін дії якого закінчується;
- копію подовженого договору оренди нежитлового приміщення, документу на право користування земельною ділянкою.

Для продовження терміну дії рішення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг застосовується загальна процедура, яка передбачена в розділі 2 цього положення.

(49) У випадку закінчення терміну дії договору на право користування приміщенням або земельною ділянкою рішення про погодження режиму роботи втрачає силу.

(50) Пунктами 5.1 та 5.2 розділу 5 Положення визначено порядок отримання рішення виконавчого комітету Бобровицької міської у разі повторного звернення з питання встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(51) У разі відмови у встановленні за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг **суб'єкт господарювання** після усунення недоліків **повторно подає заяву до Бобровицької міської ради з пакетом документів**, передбачених пунктом 2.3 Положення.

(52) Після реєстрації заяви оформлення документу про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг проводиться відповідно до пунктів 2.10 - 2.14 Положення.

(53) Пунктами 6.1 та 6.2 розділу 6 Положення визначено порядок видачі копій рішень Виконкому про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг у разі втрати їх суб'єктом господарювання.

(54) У випадку втрати рішення Виконкому про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг суб'єкт господарювання звертається до Бобровицької міської ради із заявою у довільній про видачу копії рішення.

(55) Загальний відділ видає суб'єкту господарювання копію рішення, завірену чином, протягом 3 робочих днів з дня реєстрації заяви.

(56) Пунктом 7.1 розділу 7 Положення визначено порядок оскарження рішення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(57) У разі виникнення суперечностей щодо встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг рішення може бути оскаржене суб'єктом господарювання у встановленому законодавством порядку.

(58) При цьому, пунктом 2 рішення Виконкому від 31.05.2018 № 97, яким затверджено Положення, Бобровицькому відділенню поліції Ніжинського відділу поліції ГУ НП в Чернігівській області доручено здійснювати постійний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання встановлених режимів роботи об'єктів торгівлі, закладів ресторанного господарства та сфери послуг.

(59) Отже, затверджене Виконкомом Положення встановлює неправомірні вимоги для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України.

(60) При цьому, за інформацією Виконкому, протягом 2022 року - травня 2023 року до Бобровицької міської ради не звертались суб'єкти господарювання за погодженням встановлення режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг на підвідомчій території.

(61) Разом з тим варто зазначити, що норма статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визнає порушенням законодавства про захист економічної конкуренції вказані в ній дії (бездіяльність) не лише в разі призведення ними до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, а й у разі можливості (імовірності) настання негативних наслідків, тобто можливості такого призведення. Сама собою наявність відповідної можливості є достатньою підставою для кваліфікації дій (бездіяльності) відповідного органу за статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (постанови Верховного Суду від 18.11.2021 у справі № 910/19109/19, від 17.08.2021 у справі № 904/4062/20 та від 07.08.2018 у справі № 922/3715/17).

5. Кваліфікація дій відповідача

(62) Встановлення Виконкомом у Положенні неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо **надання переліку документів** для встановлення їх режиму роботи (*заява; копія документа, що засвідчує право власності або право користування (договір оренди) нежитловим приміщенням (або його частиною), в якому планується розмістити об'єкт торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг, або копію декларації про готовність до експлуатації об'єкта (або його частини) після проведеної реконструкції даного приміщення, або інший документ, що підтверджує відповідність об'єкта, що там планується розмістити цільовому (функціональному) призначенню приміщення*), документ що визначає правовий статус земельної ділянки, на якій розміщений даний об'єкт; для тимчасових споруд для здійснення підприємницької, діяльності - копія правовстановлюючого документа, що підтверджує право користування земельною ділянкою з відповідним функціональним призначенням та паспорт прив'язки на розміщення тимчасової споруди для здійснення підприємницької діяльності; копія договору на вивезення сміття; для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють ліцензійний вид підприємницької діяльності - копія ліцензії на відповідний вид діяльності), а також **підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи** (*подання*

*встановленого переліку документів не в повному обсязі або не зазначення у заяві інформації, яка має бути зазначена; встановлення фактів у поданих документах, що не відповідають дійсності, або містять недостовірну інформацію), створює бар'єри вступу на ринок нових суб'єктів господарювання, що, в свою чергу, може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.*

(63) При цьому, оскільки дія Положення поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері торгівлі, ресторанного господарства, сфері послуг, відпочинку та розваг на підвідомчій території Бобровицької міської ради (пункт 1.3 Положення), та встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг є обов'язковим для суб'єктів господарювання незалежно від форм власності (пункт 1.4 Положення), суб'єкти господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, не можуть відмовитися від проходження процедури погодження з Виконкомом режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг на підвідомчій території Бобровицької міської ради.

(64) Відповідно до статті 19 Конституції України правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

(65) Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

(66) Згідно із статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом.

(67) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

(68) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.

(69) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

(70) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(71) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими

суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.

(72) Недотримання органами влади та органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та відповідно до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

(73) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(74) Під обмеженням конкуренції розуміють поведінку органу місцевого самоврядування, яка обмежує можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.

(75) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.

(76) Пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(77) *Таким чином, дії виконавчого комітету Бобровицької міської ради Чернігівської області, які полягають у встановленні Положенням про порядок встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг на підвідомчій території Бобровицької міської ради, затвердженим рішенням Виконкому від 31.05.2018 № 97, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.*

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із

змiнами), адмiнiстративна колегiя Пiвнiчного мiжобласного територiального вiддiлення Антимонопольного комiтету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи за ознаками вчинення виконавчим комiтетом Бобровицької мiської ради Чернiгiвської облaстi (iдентифiкацiйний код юридичної особи *«Информация, доступ до якої обмежено»*; *«Информация, доступ до якої обмежено»*) порушення законодавства про захист економiчної конкуренцiї, передбаченого частиною першою статтi 15 та пунктом 3 статтi 50 Закону України «Про захист економiчної конкуренцiї», у виглядi антиконкурентних дiй органу мiсцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренцiї на ринку реалiзацiї товарiв i надання послуг на територiї *«Информация, доступ до якої обмежено»*.

2. Збiр та аналiз доказiв доручити Третьому вiддiлу дослiджень i розслiдувань Пiвнiчного мiжобласного територiального вiддiлення Антимонопольного комiтету України.

**Голова адмiнiстративної колегiї –
голова вiддiлення**

Олексiй ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ